

Collegebesluit

Collegevergadering: 13 mei 2025

Zaaknummer : 1311232
Team : Concern Control
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Onderzoek Motie gemeenschappelijke regelingen

Kernboodschap

Naar aanleiding van de Motie gemeenschappelijke regelingen heeft het college gezocht naar bezuinigingsmogelijkheden bij de gemeenschappelijke regelingen. Conclusie van het onderzoek is dat deze er niet zijn of dat er momenteel trajecten lopen waar de financiën beoordeeld worden. Vanuit de gemeenschappelijke regelingen ontvangen we juist signalen dat extra geld nodig is om de huidige opgave uit te voeren.

Besluit B&W

1. Kennis te nemen van het Onderzoek motie gemeenschappelijke regelingen;
2. Met dit onderzoek uitvoering te geven aan de motie Gemeenschappelijke regelingen d.d. 5 juli 2024;
3. Het besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving zodat de commissie zich kan uitspreken over de uitvoering van de motie en de motie hierbij af te doen.

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen

Bevoegdheid

De raad heeft met de Motie het college verzocht de mogelijkheden voor besparingen op de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) onderzoeken. Met dit voorstel geeft het college een reactie op de opdracht die ze van de raad heeft gekregen.

Bestuurlijke achtergrond

Op 5 juli 2024 is de Motie Gemeenschappelijke regelingen aangenomen. In deze motie wordt aan het college gevraagd te komen met bezuinigingen op de gemeenschappelijke regelingen waaraan Heemstede deelneemt, uiterlijk bij de Kadernota 2026. In bijgevoegd document wordt weergegeven op welke wijze het college uitvoering heeft gegeven aan bovenstaande motie.

Motivering

In het onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen meegenomen:

1. Wat is de financiële bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen;
2. Zijn er mogelijkheden om een bezuinigingstaakstelling op te leggen aan de GR of om de nullijn te hanteren ten aanzien van loon- en prijscompensatie;
3. Zijn er mogelijkheden om plustaken te verminderen.

De gemeente neemt deel in tien gemeenschappelijke regelingen:

1. Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)
2. Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)
3. Spaarne werkt (SW)
4. Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten West Kennemerland
5. Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland
6. Beschermd Wonen (BW)
7. Intergemeentelijke afdeling sociale zaken (IASZ)
8. Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)
9. Digitale informatievoorziening en -technologie (DIT)
10. Bedrijfsvoering (BV)

Argumenten

In het onderzoek is globaal per GR aangegeven wat de huidige financiële situatie is en wat de discussie is binnen het algemeen bestuur (AB). Conclusie is dat op alle fronten naar mogelijkheden wordt gekeken om kosten te besparen.

We zien dat in de breedte de begrotingen ook bij de gemeenschappelijke regelingen onder druk staan. Ook zien we dat op elke bestuurstafel de mogelijkheden om te besparen worden besproken. Daarnaast vindt momenteel een brede evaluatie plaats op de vier centrumregelingen (ambtelijke samenwerkingen met gemeente Bloemendaal). Hierin zijn de financiën onderdeel van het onderzoek.

Op dit moment zien we nog geen concrete mogelijkheden om structureel kosten te besparen en verlaging van de begroting door te voeren. Als we mogelijkheden zien, koppelen we dit terug aan de raad.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Als gemeente neem je met andere gemeenten deel aan een GR. Besluitvorming vindt plaats in het (algemeen) bestuur op basis van een meerderheid van stemmen. Om als gemeente besparingen op te leggen aan een GR is een besluit van het (algemeen) bestuur nodig en daarmee een meerderheid van alle deelnemende gemeenten.

Voor onderzoek naar de mogelijkheden of besparingen mogelijk zijn op plustaken is het van belang om goed te onderzoeken of de plustaken geen wettelijke taken zijn. Als het laatste het geval is, kan de opdracht alleen worden teruggenomen als er alternatieve invulling aan de taken wordt gegeven door het zelf te doen of elders te beleggen tegen lagere kosten. Als gemeente moet je beoordelen of je ervoor kiest om deze taken niet meer te (laten) uitvoeren. Een andere mogelijkheid is de mogelijkheden te onderzoeken om de uitvoering van de plustaken te versoberen.

De gemeente Heemstede neemt deel in vier centrumregelingen (GBKZ, BV, DIT en IASZ). Momenteel loopt er een Brede evaluatie centrumregelingen. Bij dit onderzoek wordt ook de financiële bijdrage betrokken. Het voorstel is dat we ten aanzien van mogelijke besparingen/bezuinigingen hierop terugkomen bij uitkomst van de Brede evaluatie centrumregelingen.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Samenwerking en communicatie

In een GR werkt de gemeente samen met andere overheden om gemeentelijke doelstellingen gezamenlijk te bereiken.

Planning/uitvoering

Besluit college
Behandeling commissie

13 mei 2025
11 juni 2025

Bijlage(n)

1. Onderzoek motie gemeenschappelijke regelingen